

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 33
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile trimise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la arhivele
BIBLIOTECII de AMURTURI:
In Viena la M. Dukas Nachr.
Nr. Augensold & Emmerich
Liesner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golbar-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-körut.
Prețul inserțiilor: o serie
peste 10 pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și in-
voiaș. — REGULAR pe pagina
1-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
zi.
Abonamente pentru ANUL LXXII:
Pe un an 24 cor., pe șase
luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.,
Numai de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și Transilvania:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Numai de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile postale din țară și din
străinătate și la d-nii colectori.
Abonamente pentru BRAȘOV:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dăruirea acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abone-
mentele, cât și inserțiile
se plătesc înainte.

Nr. 7.

Brașov, Duminică 11 (24) Ianuarie

1909.

E ori nu e criză?

E ori nu e criză, ori are să fie criză de aici încolo? De aceste întrebări se ocupă azi toată presa ungurească. „Magyarország” vrea să dovedea-că, că criza ungară există numai în foile vieneze, că guvernul unguresc lucră tocmai pentru de a împede o criză. Numai dacă aceasta nu i-ar succeda, ar urma o criză. Toate foile pretind, că în jurul cesțiunii bancii se învârteste totul, dar nici această cesțiune nu este încă acută, deși soluțiunea ei cât mai grabnică se impune guvernului Wekerle din motive, pe care le cunoaștem deja.

Dintre multele știri și combinațiuni ce se fac remarcăm următoarele: Chemarea lui Apponyi și a lui Justh la audiență în Viena n'are numai scopul de a cunoaște părerile lor și ale aderenților lor din partidul independist, ci mai are menirea de-a lămuri pe conducătorii partidului independist asupra vederilor monarhului.

Monarhul, se zice, s'a pronunțat deja de repetite ori în contra influențării unei bănci ungare independente. Mai în urmă monarhul sa fi dat expresiune îngrijirilor sale în ce privește realizarea nizuințelor de independență a băncii imediat după anexarea Bosniei. Cât pentru austriaci e știut, că ei nu se împacă nici măcar cu ideea băncilor de cartel, necum cu ideea separațiunii lor. Într'un articol intitulat „Criză dublă”, ziarul „Pesti Naplo” constată, că acum se alătură lângă criza maghiară și criza austriacă, cu deosebirea numai, că la cazul de față nu se poate aplica învătătura trasă din istoria crizelor duble, fiindcă de atunci s'au schimbat părerile Vienei despre puterile ce concurg în aceste crize. Viena mai de mult lua în seamă puterea cea mare morală, prin urmare și puterea politica a opozițiunii maghiare și se temea că sistemul dominant va fi periclitat, dacă această putere politică însemnată ar ajunge să

prepondereze. De atunci însă coaliția a lămurit pe cei din Viena, că rezistența și opoziția numită națională, nu sunt periculoase, ci cauzează numai neplăceri.

„Așadară temerea de odinioară a dispărut — adaugă „P. N.” — și puterea dorește numai să scape de neplăceri. Întrebarea este, dacă această s'apare de neplăceri e vrednică, ca puterea să aducă jertfe pentru ea. Dacă da, criza maghiară se va rezolva mai ușor, decât cea austriacă; dar izbucnirea de-odată a celor două crize în împrejurările schimbate, nu e nici de cum de natură a ușura pozițiunea guvernului unguresc.

A început să li se deschidă ochii multora, totuși și aici se va adevăra, că nu scapă nimeni de ce are să pătească. Pe noi ne interesează mai mult, că au început a se discuta și a se constata pe față într'o parte mare a presei, că, abstrăgând dela celelalte cesțiuni, reforma electorală face Ungurilor cea mai mare bătaie de cap; și se recunoaște și se constată, că în adevăr independenții țăntesc cu puține excepțiuni la zădărnicierea reformei electorale.

Dacă numai le-ar succeda, nu s'ar da îndărăt dela nimic, fie oricât de compromițator pentru ei și pentru mult laudatele lor principii liberale și independiste.

Situația confuză de azi e mult caracterizată prin știrile, ce se susțin că guvernul se gândește la o amânare pe timp mai îndelungat a dietei, eventual chiar la dizolvarea ei și la noua alegere tot pe baza legii celei vechi electorale.

Ori cât de mult și-ar da silința koșuthiștii să apară într'o lumină mai favorabilă, aceasta nu le va ajuta de a-i desvinovăți, că nutresc în fundul inimii lor tendințele cele mai reacționare. Lumea începe deja a-i cunoaște, cine sunt.

Cestiunea băncii ungare a adus politica guvernului și a coaliției într'un hal deplorabil. Chiar și cele mai guvernamentale ziare trebuie să recunoască că situațiunea guvernului și a coaliției este foarte critică și că criza bate la ușă. Rezultatul audienței de ieri a ministrului Apponyi n'a adus vre-o schimbare sau deciziune în situațiune. Apponyi a declarat ziaristilor după audiență, că precum Wekerle și Appdrassy, astfel și dânsul a expus Maj. Sale punctul de vedere al partidului independist în cesțiunile dela ordinea zilei. Prin urmare audiența sa a avut numai caracter informativ și nu poate fi vorba despre o hotărâre luată de Maj. Sa în situațiunea dată.

După informațiunile ziarelor vieneze, cercurile politice austriace sunt de părere că în Ungaria nu e vorbă de o criză de guvern, ci de o criză în sânul partidului koșuthist. Din cauza aceasta însuși Wekerle a propus Maj. Sale să asculte părerile mai multor bărbați ai partidului. Astfel se esplică faptul, că Marți va fi primit în audiență și președintele camerei Justh, care este așa zicând reprezentantul minorității partidului. Dar nici după audiența lui Justh nu va urma vre-o hotărâre, ci învârtindu-se agitațiunea din sânul partidului independist în jurul cesțiunii băncii, trebuie mai întâiu să se termine tratările în ce privește cesțiunea băncii între ambele guverne. De-abia atunci se va arăta, dacă criza din partidul independist se va putea aplană sau dacă ea se va estinde și asupra cabinetului.

Un nou discurs al prințului Bülow. În discursul său ținut în ședința de Mercuri a Camerei prusiane, prințul Bülow a revenit asupra faptelor petrecute în Noemvrie, căutând să-și explice atitudinea sa. »Datoria unui cancelar — a zis Bülow — este de a apăra Coroana de orice atac. Dela această datorie a mea nu am lipsit nici odată, ori cât de multe ar fi fost afacerile, cari mă reclamau. Am făcut tot ce puteam face spre a cruța Coroana de criticile, ce i-s'ar fi putut aduce de anumiți oameni, în urma neînțelegerii celor scrise de »Daily Telegraph«. Când faimosul interview apără în publicitate, n'am ezitat un singur moment de a restabili adevărul și de a lua asupra mea răspunderea pentru cele publicate. Am căutat să paralizez urmările neplăcute, ce le-ar fi avut acel interview, reducând toate declarațiile la adevărata lor valoare. Țara nu trebuie să se înstreineze de purtătorul Coroanei, și purtătorul coroanei nu trebuie să se instrăineze de țară. Ori, acel interview urmarea tocmai scopul acesta. Con-

situațiunea nu trebuie să rămână numai lăteră moartă, ci trebuie să-și exercite influența ei bună. Când cu interviewul din Noemvrie, am avut atitudinea unui adevărat regalist. Nu mi se poate imputa că fac parte din vreo Camariilă. La sfârșitul vorbirii sale, prințul Bülow condamnă atitudinea social-democraților, cari nu vor să știe de patrie și de năzuințele naționale ale poporului german.

Imprumutul rusesc. În urma știrilor publicate de câteva ziare streine despre situațiunea financiară din Rusia, d. Kokowzew, ministrul finanțelor, a declarat unui redactor dela »Wolff Bureau« că svonorile publicate despre un imprumut rusesc, care va trebui contractat după emisiunea pariziană la 4 jun. la sută, este absolut fără temei. Totuși e posibil că anul viitor un imprumut interor va fi necesar. În ceea ce privește situațiunea financiară a Rusiei, ministrul a spus că recolta din anul trecut n'a fost satisfăcătoare, dar că importatiunile n'au fost mai mari decât cele din 1907. Privitor la imprumutul de 450 de milioane, negociațiunile cu băncile streine sunt terminate și ukazul autorizând emisiunea a fost semnat de Țar.

O „știre de senzație?”

Lumea noastră românească din Brașov și din afară de Brașov se va fi mirând cu drept cuvânt, cum, după-ce niște telegrame și corespondențe publicate în »Lupta« și »Tribuna« au dat alarmă, că la petrecerea din seara de Sân-Văsi a Reuniunii femeilor romane pentru ajutorarea văduvelor sărace s'a jucat sardas și cum, după-ce această »știre de senzație« a fost exploatată de un corespondent al »Tribunei« în contra Brașovenilor în genere într'un chip necvalificabil, — ziarul nostru tace și nu zice nimic, cu toate că a adus un raport despre a ea petrecere.

Pentru cei-ce sunt așa de naivi a crede că ceea ce s'a debeat în acele telegrame și corespondențe sunt bani buni, — mirarea ar părea intrucâtva justificată. Cei ce însă au fost în pozițiune de-a să informa mai deaproape, pentru a se ști că ce s'a întâmplat într'adevăr, vor recunoaște că atitudinea noastră rezervată a fost pe deplin justificată.

Corespondentul cel cu »Csardașul din Brașov« al »Tribunei« spune, că ceea-ce formează obiectul scrisoarei sale, s'a petrecut într'o odale laterală a restaurantului dela Reduță, unde se afla un grup

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

De ale lui miș Barbă-Albi.

Motto: Un tăciune și un cărbune,
Spune moșule, spune!

Despre Stanciu Bratului — Comora babei
Bângăloae. — Casa Brăneană. — Vama Bra-
nului. — Aunța.

În copilăria mea eram mult răsfățat de fie iertată mama mea, care avea o deosebită afecțiune pentru mine, căci venisem pe lume după patru surori, cece avea să zică ceva. Eram tot împrejurul ei. Îmi istorisea povești și svoane, — despre Ianu, despre Stanciu Bratului, căpitani vestiți de haiduci, — cel dintăiu din Țara românească; cel din urmă din ținutul Branului, îmi spunea, că Stanciu Bratului avea și o soră cu numele Stanca, care era la toate călcările și spargerile de căsi cea mai aprișă și vitează tovarășe, că ea conducea banda de haiduci, că grijiia de gospodăria lor, era prevăzătoare, după cum se vede din următorul vers, ce i l'a pus poporul ei în gură, — când, după succesul unei spargerii, haiducii se trăgeau în codri și se puneau la mâncare, beutură și chef. Stanca îi zicea frate-său Stanciu când bea

Din o ploscă mititea
De cinci vedre și-o oca.
Când la gură o punea,
Totca 'n frunte-i ră-sufla.
„Bea Stanciu, nu prea bea
Că e potera colea!”
Dar Stanciu așa-i grăia:
„Lasă vie! p'a mea cruce,
Zău, nu știu cum se va duce!”

Îmi spunea aceste ca întâmplare pe timpul copiării ei, când prin ținutul Branului erau la ordinea zilei călcările bandelor de hoți, care jefuiau și chinuiau oamenii cu averi, pe cari îi aflau acasă. Oamenii bogăți nu durmeau vara în casă, ci prin păduri și codri, iar iarna erau la vite în Românie. Pe cei ce îi aflau acasă îi călcău, chinându-i.

Le pica rășină aprinsă pe foale, până îi lăsau mai morți, dacă nu le dau bani. În aceste timpuri, când nu existau încă case de fier, nu existau bănci, nu existau nici bani de hârtie, ci numai de argint și aur, oamenii își îngropau banii lor în oale de lut, prin grădini sau codri. Câți bani vor fi și astăzi îngropați în pământ? Că și tu nu vor fi murit fără veste și fără să fi apucat să descopere cuiva ascunzișul cu banii îngropați? Și astăzi se mai găsesc din întâmplare comori din vremile trecute. Mi

s'a dat și mie ocaziune să văd însu-mi prin 1865, când eram judecător de instrucție în Zărnești o astfel de comoară. Într'o zi vine în cancelaria mea o babă de 114 ani din Moeciul-de-sus, anume Bângăloae, și-mi istorisește văietându-se, că din grădina ei i-a desgropat cineva o oală cu bani și i-a furat'o, și că se cunoaște și locul unde au săpat hoții în noaptea trecută, rugându-mă să ies la fața locului și să cercetez lucru, poate ca să aflu hoții.

Era o babă cocoșată, sbărcită, trupul îi forma cu picioarele un unghiu drept, așa că numai capul îl ținea în sus și îmi povestea întâmplarea cu înțeles și cu cumintenie. Ea venise călare din Moeciul-de-sus depărtare de vre-o 25 kilometri, și adusesse cu sine și un alt om, cu un cal bun de călărit pentru mine.

Îndată am eșit la fața locului, unde mi s'a arătat groapa săpată proaspăt în grădină, lângă un măr bătrân. Am drosat un proces verbal, în care am luat spusele păgubitei și prepusul ce-l avea ea pe doi nepoți ai ei, de câte 50—60 de ani. Amândoi întrebați, au negat fap'a, ba chiar că ar fi fost îngropați bani acolo în grădină, și dovedindu-și albi, nu am avut cauză de a-i deținea. Bătrâna întrebată, cum poate ea dovedi, că în adevăr au fost

acolo bani, îmi spune, că înainte cu o săptămână isprăvind banii ce îi avea, a mers pe inserate în grădină și săpând puțin a scos din oala cea mare cu bani, îngropată lângă măr, vre-o 30—40 icusari turcești și tot atâția sfași de argint, și a astupat iar groapa, și că trebuie să o fi văzut cineva săpând și umblând la bani. Am întrebato, dacă mai are din acei bani scoși înainte cu o săptămână? Baba se suie pe o laviță, ia din ulcioarele înșirate în cuier un ulcior alb, văpsit cu flori negre, deșartă conținutul pe masă, și mă convinsese, că banii turcești erau încă toți acolo, iar din sfași mai erau 5—6, după ce a cheltuit din ei ce lipsea. I-am spus că ea tot nu m'a asigurat, că acolo în grădină au fost bani îngropați.

Atunci s'a supărat baba, și ca să-mi arate, că ea nu minte, îmi zice: »hai după mine domnule« și eșind cu toții în grădină, mă duce la un alt măr bătrân și dând unui vecin un săpoi, îl roagă să sape într'un loc, unde arăta ea, și va da de o altă oală cu bani, pe care și așa nu vrea să-i mai lase în pământ, ca să nu-i fure și pe aceștia. Omul săpând ca o jumătate de metru, scoate o oală acoperită cu un teler de lemn de vreo 3 cote, plină cu bani de tot felul, de argint. Erau sfași, icusari turcești, taleri austriaci, firfici și

de domni, doamne și d-șoare. Printrasta recunoaște însuși, că ceea ce s'a petrecut acolo, n'a stat în nici o legătură cu petrecerea reuniunea însăși, pentru care a fost angajată muzica militară, și nu țiganii cari cântă la ureche. A uitat însă corespondentul din cestiune să mai spună, că scena din odaia laterală pe care o umflă el după pofta inimii, s'a petrecut între 5 și 6 dimineață, după ce deja de mai bine de un ceas nu se mai afla un singur om în sala de petrecere. De aici se explică, de ce acei, cari au luat parte la această petrecere și s'au depărțat până la 5 oare dimineața, au fost cei mai surprinși de ce au cetit după petrecere.

Văzând noi senzațiunea ce-a produs-o în adevăr știrea amintită, așa încât și ziarul »Drapelul« din Lugos a crezut să se ocupe de ea într'un articol, am aflat de bine a însărcina pe unul din raportorii noștri a lua informațiuni exacte, ca să știm și noi ce s'a petrecut în adevăr în acea odaie. Se afirmă în »Tribuna«, că în sala vecină cu odaia laterală se afla și redactorul nostru responsabil într'o mică societate românească. Aceasta este adevărat, tot așa de adevărat este însă, că redactorul nostru dimpreună cu conmesenii săi nici habar nu aveau de ce se petrecea în odaia laterală. Dar iată ce ne comunică raportorul nostru pe baza informațiilor, ce le-a căpătat ulterior dela cei ce-au fost de față:

În odaia cea mică de lângă »sala albastră« a restaurantului au luat masa împreună mai multe familii române, între cari și câțiva străini. Aici s'a prezentat un taraf de lăutari, care n'a fost de nimeni angajat ci a venit să cante la dorința publicului dela mese. La masa, la care se aflau și oaspeții streini, s'a comandat între altele să se cânte și un csardaș. Aceasta a dat prilej câtorva tineri dela masa cealaltă, la care ședea numai familiii române, la o discuție asupra melodii și dansului »csardaș«. Doi tineri români din Maramurăș (cand. de adv. Dr. Kovaci și Dr. Barbul) susțineau, că csardașul nu e un joc original maghiar, ci e de origine slavă, ba susțineau că prin ținutul lor (Sătmar) să joacă și în popor un fel de joc cu melodie și text original românesc în ritmul csardașului. Ca exemplu au adus cântecul, care se începe cu cuvintele »Vai de mine cum m'aș duce sara la gurită dulce... La dorința d-lor amintii taraful de lăutari a și intonat aceasta melodie*) iar d-nii Sătmareni au cântat textul românesc.

La plecare — era pe la oarele 5½ dimineața — lăutarii au cântat din nou amintita melodie, când trei d-șoare și trei domni, deja îmbrăcați de plecare cu șoșonii în picioara, au făcut câțiva pași de joc după ea. Firește că unii sau alții din sala laterală au putut să creadă că melodia aceea era un csardaș unguresc.

»Demonstrația« și »indignarea« produsă în publicul din sala de-alături (sala albastră) se reduce la următoarele: În sala de alături se aflau cu totul încă vre-o 15 persoane la diferite mese. Dintre acestea câțiva tineri au aplaudat demonstrativ »csardașul«, iar unul din ei să fi deschis

*) Cântecul acesta trece de altfel azi în Brașov de melodie românească. S'a cântat în pauze între acte la teatrul dat de comitetul filial al societății teatrale și la reprezentățiunea dată cu concursul d-nei și d-lui Z. Bărsan. — Not. Cul.

alte soiuri de bani vechi, — o colecție numismatică! Plin de mirare, am poruncit să aducă oala cu banii în casă, am chemat pe primarul, am sigilat oala cu pecetea primăriei și a mea și am dus'o cu mine depunându'o la judecătoria. După cercetarea începută și după ce baba a venit iarăși la Zărnești cu primarul din Moeciul de sus și și a retras arătarea în contra nepoților, cu cari s'a fost împăcat i-am înapoiat oala sigilată, ce o adusesem. Ea a luat'o și băgându-o în desagi s'a întors călare acasă.

S'o petrecem pe baba Băngăloaie peste »Muscelul« care desparte comuna Predeal, care se ține de Branul de jos, de hotărârea Zărneștilor. Deprinsă din copilărie să meargă călare, ea se lăsa legănată de pasul domol al Surului bătrân și el, care o scotea în drumul de țară tocmai în »Gura Socrei«*) sub castelul frumos, zidit pe o

*) Gura Socrei numesc locuitorii din Bran cheia dintre stâncă castelului și stâncile muntelui Măgura, prin care trece drumul de țară și unde în toată vremea vântul care duce la vama de din sus, din granița țării, la Pajeră și se continuă apoi în România tot prin păduri mari stâncoase și seculare, pe la Juvata la Rucăr și Câmpulung. Imi pare rău, că nu sunt poet, ca să vă pot descrie sur-

și trântit ușa, care conducea în sala laterală. Societatea din sala de alături, după cântecul amintit, care n'a durat mai mult de vre-o 4—5 minute, s'a îndepărțat în sunetele unui marș românesc acasă, fără să fi fost supărați de cineva în trecerea lor prin sala albastră.

Aceasta este ce am putut să constat, după ce am vorbit aproape cu toți cari au fost atunci de față în odaia laterală. Asemenea am putut să constat din spusele lor, că este o pură invențiune afirmarea corespondentului din cestiune privitoare la profesorul G. Dima, deoarece din în tâmplare tocmai atunci d-l Dima se afla în parterul clădirii la garderobă, ca să-și scoată paltonul.

Dela Făgăraș.

— 22 Ianuarie n. 1909.

Alii bella gerant, tu felix — Făgăraș nu da îndărăt! Pe când întreagă suflarea românească luptă din răpuzeri contra atacurilor șoviniste maghiare, pe când obștea românească e nevoită a se război cu valorile șovinismului pentru a mântui instituțiunile noastre culturale, pe când noul proiect electoral și întreagă politica cărmuirii de azi ne chiamă la conlucrare serioasă și ne impune o apărare cât mai intensă și întru toate unanimă, — pe atunci din Făgăraș se vestesc mereu omioase propuneri și încercări de »înfrățire și pace«.

După cunoscutul toast de înfrățire dela adunarea Asociațiunii, au urmat svonurile de împăciuire cu naționalitățile puse în gura presidentului camerei de când cu vânătoarea din Făgăraș, apoi caraghiosul debut al costumelor românești la zdrăngănițele »csardașului dela petrecerea »Crucii roșii«, iar acum mai de curând neoportuna participare a mai multor institute și particulari români din Făgăraș la desvălirea steagului societății de cântări »Magyar Dalarda« de acolo.

În »Gazeta Transilvaniei« de cu bună vreme se atrăsese atenția celor chemați la ceea-ce intenționează »Dalarda« cu ocazia desvălirii steagului. Se aștepta cu tot dreptul, că Românii și mai ales institutele și societățile românești din Făgăraș, invitate să bată cuie date de numita »Dalarda« cu inscripții în ungurește în steagul încadrat în roșu-alb-verde — își vor ști datorința.

Ce s'a întâmplat însă în 9 Ianuarie c. la desvălirea steagului din chestie, cum s'au purtat Românii, — ne spune fiuica »Fogaras és Vidéke« Nr. 3 din anul c. Cîtim acolo negru pe alb (citez în traducere respective din vorbă în vorbă) părțile, ce ne impoartă):

»Au primit cuiele de steag și le-au bătut parte în persoană, parte prin încredințați: »Nr. 39. În numele »Progresului« Alexandru Belle cu devisa: »Társ-egyesületi szertettel! — Nr. 54 În numele »Furnice« Alexandru Belle. — Nr. 62 Din încredințarea lui Dr. Serban, Dr. Hamorsky cu devisa: »Békében legyen e zuzsló.«

În aceeași foaie pag. 5—6 citim: »Că răscumpărare a cuielor cutim dela: Biserica gr. cat.: »Iacob Macavei« 10 cor. »Biserica gr. or.: Nicolau Borzea« 12 cor. »Alexandru Belle vice-comite« 10 cor. »Reuniunea rom. de femei gr. or.: »Paparad« »Aronné« 10 cor. »Progresul« 10 cor. Banca

stâncă la începutul secolului al XIV-lea și care servea de întăritură la granița în contra năvălirilor turcești, tătarești și românești. Acum baba trece pe șoseaua întretinută minuat încă de pe timpul acela și și astăzi de stăpânire, s'rabate prin comuna Poarta, lasă drumul ce apucă pe Șimon la o parte și trece prin »Mahalaua« Moeciului de jos, valea Moeciilor, până unde începe a se urca pe un romantic pisc.

De aici vezi vama austro-ungară Guțanul pe un pisc, așezată la marginea veghietățiunei, vezi vama română, strunga pusă într'o șea, ce formează trecătoarea în România, vezi spre stânga dela această șea stâncile și munții Colții, renumiți de producția celor mai delicate și gustoase brânzeturi, cașcavale și lapte gros, acru, vezi Babele, Dineia, Gaura cu Moara Dra-

prinzătoare și plăcutele impresii ce simte trecătorul pe acest drum, dacă are cât de puțin pentru frumsețile naturii.

La dreapta li stă înainte ca un zid măreț Piatra Craiului, care se înalță din nemijlocita apropiere a Zărneștilor până câtră Câmpulung și formează granița naturală dintre România și Transilvania, la stânga se ridică majestuos Bucecii, formând iarăși granița spre răsărit-miazăzi cu stâncile sale una mai sălbatecă ca alta.

»Furnica«: Jiga M. 10 cor., Dr. Nicolae »Serban« 10 cor.»

Și după toate aceste las să urmeze în estras și în românește »Provocarea«, ce comitetul societății »Magyar Dalegyet« o publică în același număr al foaiei »Fogaras és Vidéke« pag 6: »Cu serbarea desvălirii steagului său soc. Mag. Dal. — abstră- »gând dela scopurile sale particulare — s'a »nisuit să ajungă un scop comun, ideal: »pacea între naționalități etc... Cu durere »a trebuit să simțim lipsa reprezentanței »oficioase a Românilor din loc. Constatăm »ca fapt că: Biserica gr. or. din Făgăraș, »Biserica gr. cat., Reuniunea gr. cat rom »de femei și Reuniunea gr. or. rom. de »femei din Făgăraș s'au abținut dela ser- »barea noastră, n'au voit să ia parte la »bucuria noastră... De-aceia nici noi nu »suntem în poziția, de-a primi binefacerea »susnumit-lor cercuri oficioase, punem deci »la dispoziția numit-lor corporațiuni su- »mele trimise ca răscumpărare a cuielor »steagului nostru...«!!!

Constatate toate acestea ca fapte împlinite de sine, se impune lămurirea din partea celor competenți a următoarelor chestiuni:

Societatea rom. de diletanți »Progresul«, banca românească »Furnica«, ambele biserici române și ambele societăți române de femei, — pe basa vre-unei hotărâri au primit cuiele din chestie sau nu; s'a decis sau nu participarea la serbare în mod oficios; s'a încuviințat sau nu prin forul competent oferirea ajutorului bănesc din cassa sau fondul respectivei corporațiuni — instituit — societăți pentru »Magyar Dalegyet«?? Sau doară avem de-a face cu un amestec necompetent al cutărui prezidiu-direcțiune în necunoștința competenței sale și în un hiperzel neprecugetat? Respingerea, neprimirea ajutorului dat — pe motivul adus — e oare compatibilă cu bunul nume și poziția respectivei reuniuni? Cine e responsabil?

O instituție culturală sau artistică românească se bucură oare de un așa unanim sprijin din partea amintitelor corporațiuni române făgărășene, ca Magyar Dalegyetul de acolo? Mai că nu!

Și apoi să zică cineva, că nu »tot Făgărașul-i francez« — la înfrățirea româno-maghiară neoportună și la paralizarea niusințelor naționale române?..

STIRILE ZILEI.

— 10 Ianuarie v.

Balul reuniunii femeilor române din Brașov. Aflăm cu plăcere că după câțiva ani de pauză, comitetul reuniunii femeilor române a hotărât să aranjeze în 29 Ianuarie (11 Februarie) un bal românesc, la care damele și domnișoarele române se vor prezenta în cos um național. Salutăm cu plăcere această hotărâre a damelor române, pentru care publicul românesc arată viu interes. Invitările se vor distribui în curând. Atragem din vreme și atențiunea fruntașilor noștri dela țară.

Conferență publică în Sibiu. Duminică în 24 Ianuarie n. la 6 oare seara d-șoara Dr. Eleonora Lemeny va ținea în Sibiu o conferență despre Faust.

Persecuții și șicane. Șicanele și persecuțiile contra »Tribunei« nu mai încetă,

cui, Omul de 2506 metri înălțime, Mălăiești, Zăgănești, Buceciu cu caprele lui cele negre etc etc. — De pe acest drum, ca și pe drumul ce duce la Semmering, se zăresc în dreapta și în stânga în nemijlocita apropiere jos în văi vre-o 4 biserici și totatătea pe dealuri. Jur împrejurii bate la ochi casele risipite ale »colibașilor« precum se numesc Brănenii, văruițe alb și încunjurate cu clădiri de jur împrejurul curții.

Prin tr'una din aceste văi ajunse Băngăloaie acasă, unde o întâmpină, gudurându-se pe lângă ea un câne mișos și slab, de n'ai crede, că se poate lua la hartă cu un lup, descălecă și intră în casa ei de 120 de ani, — vâleatul era încrestat în grîndă. Casa ei, care poate fi privită drept tip al caselor brănene era clădită din material moale, adecă din bărne de molift, lucrate cu multă măestrie și cioplită în patru muchi una ca alta. Casa forma un oblong, avea 3 încăperi și un celar. Intrai în tindă și din tindă intrai în odaia dinainte. Tot din tindă intrai într'o odaie mai mică, în stânga, unde ședea și dormiau oamenii iarna.

(Va urma.)

după cum serie ea în numărul de Vineri. Redactorul responsabil C. Savu a primit o citație pe 30 Ianuarie, iar editorul ei G. Nichin pe 8/21 Ianuarie. D-l Russu Șirianu numai cu câteva zile înainte a fost la Oradea-mare, unde zi sunt citați redactori, editori și culegători. În ziua de Bobotează judele de instrucțiune Hermann a ascultat pe d-l Russu Șirianu în procesul ce s'a pornit pentru cartea »Iobăgie«, în care procurorul a aflat agitație contra națiunei maghiare.

Osândă aprobată. D-l Nicolae Mager, care a plătit o simplă glumă, că ar vrea să lărgească hotărârea României până la Gura-văii, cu perdrea postulului său de învățător, pe deasupra a mai fost condamnat de curtea de apel din Oradea-mare la 1 lună închisoare și 300 cor. cheltueli. Făcând recurs la curie, aceasta a aprobat sentința.

Pagubele cauzate negustorilor austriaci din cauza boicotului. Pagubele cauzate negustorilor din Triest, în urma mișcării de boicotare din Turcia, sunt — după calculele făcute de camera comercială din Triest — de 5 milioane cor.

Numire. Fișpanul Sibiiului d-l G. Thalmann, a numit practicant administrativ pe d-l Liviu Horșia, absolvent de drepturi împărțindu-l de serviciu în oficiul vicecomitetului comitatului Sibiu.

Botezul principesei Ileana. Data botezului mi ei principese Ileana a fost amănat cu o săptămână. E probabil că botezul se va face la 15 Ianuarie. Din Madrid se anunță că o splendidă bijuterie a fost oferită de Regina Spaniei principesei Ileana a României, la botezul căreia va azista o ambasadă spaniolă extraordinară.

Sănătatea D-lui Sturdza. Ziarele oficioase din România publică asupra sănătății d-lui Dimitrie Sturdza următoarele știri: D. doctor Magnan, celebrul medic de boale nervoase, medic șef al ospiciului Sf. Ana și director al casei de sătătate din Suresne, unde se găsește d. Sturdza, a dat în privința sănătății acestuia asigurările cele mai îmbucurătoare. D-sa a declarat, că nu e nici vorbă de ramolizment sau de nebulnie senilă, ci numai de o excitație cerebrală, cauzată de un prea mare surmenaj intelectual. Doctorul a mai declarat că dacă d. Sturdza n'ar fi atât de înaintat în vârstă, s'ar obliga să-l facă sănătos numai în trei zile. Deocamdată se observă o îmbunătățire sensibilă în starea generată a pacientului. De opt zile d. Sturdza doarme bine, mânăncă cu poftă și destul de liniștit Doctorul Magnan, adaugă că d. Sturdza i-a vorbit într'un mod foarte inteligent, ceea-ce-i dă speranțele cele mai frumoase, cu condiție însă să trăiască într'o odihnă absolută.

Un student român facand ocolul pământului Ziarul »Vecerna Posta« din Sofia comunică, că zilele trecute d-nul Constantin Ionescu, student dela universitatea din Paris, s'a prezentat la redacția celui ziar. Studentul s'a angajat a face ocolul lumii, pe jos, în 6 ani, ca să câștige premiul de 40,000 lei. A plecat din Paris la 1 Iulie 1905 și a fost până acuma la Londra, în America de nord și de sud, Portugalia, Spania, Italia și Austria, iar acum prin Bulgaria, trece spre Asia mică, India China etc. Studentul va trebui să fie la 1 Iulie 1911 înapoi la Paris. El călătorește cu 25 bani în pungă, întreținându-se din conferințele ce le ține și vânzarea de cărți postale ilustrate.

Vasul de salvare »Mântuirea«. În sara de 7 Ianuarie v. dela oarele 9 a sosit în portul Brăila venind dela Galați vasul de salvare »Mântuirea« al biroului de averi. Vasul care plecase eri dimineața la oarele 10 din Galați a venit aci făcând drumul prin ghețurile cari acoper fluviul pe toată distanța Galați-Brăila. Grosimea gheții pe care vasul a trebuit s'o spargă variaza între 50—150 cm. Încercarea îndrăzneată făcută de »Mântuirea« în urma succesului obținut constituie rezolvarea problemei dificile a salvării vaselor prinse de ghețuri pe Dunăre. Azi sau mâne »Mântuirea« va începe salvarea șleplului »Transilvania«.

Pentru m sa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Cu lista de colectă nr. 99 (colectant Ioan Jurca cl. VI g.) Dela d-nii: Ioan Jurca Cucu, Bucium Isbita 10 cor. Augustin Danciu, Bucium Isbita 2 cor. Ilie Nicoră, Bucium Isbita 3 cor. Șimon Faur Bucium Isbita 5 cor. Ioan Popa Jude, Bucium Sașa 173 cor. George Jurca, Bucium Isbita 1 cor. George Iancu, Bucium Isbita 1 cor. Alexandru Lup, Bucium Poeni 2 c.

Nicolau Nicula, Bucium Isbita 1 cor. Ioan Câmpean, Bucium Cerbu 4 cor. Nicolau Jurca, Bucium Sat 4 cor. Ioska Lederer Zalatna 1 cor. Vasile Macavei, Bucium Sasa 2 cor. Ioan Paul, Bucium Șasa 1 cor. Lița, Bucium Șasa 2 cor. Maria Macovei, Bucium Șasa 1 cor. Simion Iurca, Bucium Poeni 2 cor. Vasile Aron, Valea Dosului 2 cor. Trothann Janosné, Zalatna 2 cor. Ionuț Costinaș, Isbita 2 cor. Societatea minei Florești, Isbita 5 cor. Danci Nicolau Isbita 1 cor. Dr. Laurențiu Pop, Abrud 5 cor. Ana Filip, Abrud 4 cor. Samuil David Abrud 1 cor. Dr. Vasile Fodor, Abrud 3 cor. Dr. George David, Abrud 2 cor. Teofil Faur, Abrud 1 cor. Simion Stoica, Abrud 1 cor. Dr. Alexandru Borzia, Abrud 2 cor. I. Gomboș paroch, Abrud Sat 1 cor. Cu totul 75.73 cor.

Cu lista de colectă Nr. 96 (colectant Ioan Băbuțiu st. cl. VI gimn.) Dela: Ioan Gușu stud. Brașov 1 cor. Alexandru Reșiga, Vătișoara H-Boica 1 cor. Login Lazar, Vătișoara H-Boica 1 cor. Letiția Lazar, Vătișoara H-Boica 1 cor. Ioan Ilie subnotar, Vătișoara H-Boica 1 cor. George Copos inv. Vătișoara H-Boica 1 cor. Avram Lăsiău inv. Ormindea H-Boica 40 bani. Laurențiu Olajos comerciant, Rudabae H-Brad 2 cor. Iosif Dominic, Rudabae H-Brad 1 cor. Ioan Băbuțiu băieș, Vătișoara H-Boica 1 cor. Suma totală 1040 cor.

D-1 Nicolae Popovici comerciant Bran în loc de A. n. f. 5 cor.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — *Diracțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Manifeste anti-austriace la Brăila. Cetim în »Viitorul« că de câteva zile s'au lansat prin oraș număroase manifeste naționaliste prin cari populațiunea brăileană și în deosebi Românii sunt invitați să nu asiste la reprezentațiile trupei de operete, care și-a anunțat sosirea peste câteva zile. Puținele persoane cari și-au reținut bilete au început a le restitui, cu atât mai mult cu cât se svonește despre oare care manifestatăii ostile trupei vieneze, pe cari naționalității brăileni au de gând să le facă.

Congresul intelectualilor din Serbia, Bulgaria și România. La Sofia și la Belgrad se agită în pătura intelectuală din aceste orașe, ideea unui congres al intelectualilor din Bulgaria, Serbia și România. Din grupul acestor intelectuali fac parte profesori universitari și alte persoane oficiale. Acest congres ar avea de scop o apropiere între Serbia, Bulgaria și România, mai întâiu pe cale economică având ca scop final realizarea unei confederațiuni a statelor din Balcani. E vorba ca acest congres să se țină la vară. Nu s'a fixat încă locul unde se va ține acest congres, la care se știe pozitiv însă că vor lua parte și reprezentanți ai României.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spiritul lui Moll și sarea, care prin frecțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor 90 bani. Se trimite zilnic cu ramburs la poșta de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depositele din provincii să se ceară expres preparatul Moll prăvăzută cu marca de seut și sub-criere. — (2)

O călătorie preste Semmering.

De prof. Dr. Valeriu Seni.

(Urmare.)

Din toate părțile intră în Mürz o mulțime de păraună. Apa multora din acestea are culoare alburie, semn că vine dela înălțimi mari și aduce cu sine fărâmișuri de calcar, materia preponderantă, din care sunt compuși toți munții ținutului. În văile acestora zărim sate, a căror case sunt edificate la felu în întreagă Stiria nordică și Salzkammergut. Cele mai multe au și etajiu clădit din lemn nevrăuit pe din afară; podul de comun lipsește de tot și odăile sunt nemijlocit sub acoperișul casei (mansarde). În front se îngrijesc să fie un coridor la formă de balcon. Incăperile de deșupt sunt zidite din piatră și edificiul e acoperit cu șindile sau scânduri.

Toate văile cari se deschid dealungul căii conduc la înălțimile munților învecinați și vara sunt des cercetate din partea cetelor de turiști, cari voesc să admire priveliștea ce se desășură de pe vârfulurile acestora. Pentru orientarea lor sunt puse aproape pretutindeni, la intrarea în vale, table, cari arată depărtarea locului și coroborile cu cari e marcată calea, care duc într'acolo.

În mers grabnic noi trecem pe lângă bisericuța *Maria Reihkogel*, unde se află o icoană a Mariei aflată în chip miraculos și la care se adună des peregrini din toate părțile. După stațiunea *Kindberg*, dealurile se adună din nou, valea devine mai îngustă, cu deosebire lângă *Warlberg*, care se pare că voeste să o închidă de tot. În fața vîlelor împrăștiate la poalele și pe laturile lui se înalță cetatea *Lihtenegg*, a cărei ziduri sunt bine păstrate. Abia a dispărut turnul acesteia și ne întâmpină castelul *Pichel*, în apropierea stațiunii *Milwendorf*, de lângă care se îndreaptă spre nord calea, care duce prin o vale spre muntele *Hohe Veitsch*, un colos de piatră de var.

Cuptoarele de topit, cari ne-au apărut în cale la *Peggan*, *Bruck* și *Kapfenberg* ne aduc aminte, că trecem prin o regiune bogată în fier. Nu departe de orașelul *Krieglach* vedem și deschizătura unei mine, care intră orizontal în coastele dealului. Din timp în timp se ivesc și vagoanele încărcate și trase de o locomotivă mică, care să poată încăpea pe coridoarele subpământene. În *Krieglach* vedem cuptorul și fabricile unde fierul scos de aici se topește și se prelucră. În vreme ce aruncăm o privire asupra turnului bisericeii, care împreună cu cea din localitatea următoare: *Marein*, sunt zidite în timpurile îndepărtate, când domnea încă stilul roman — ne apropiem de dealul, pe vârful căruia zărim de departe puternicele ziduri ale cetății *Hohenwang* și jos la poalele ei orașelul *Langenwang*.

Precis după împlinirea unei oare dela plecarea noastră din *Bruck* ajungem în *Mürzzuschlag*, situat în o vale deschisă, pe care o împodobesc o multime de vile locuite mai ales în timpul verii. Spre nord vedem muntele *Schneealpe*, care poartă zăpadă pe creștetul său până vara târziu. Străinul pe lângă priveștiștea aceasta trebuie să mai guste și mâncarea națională germană, ce -e chiamă »*Würstel*« și care tocmai în *Mürzzuschlag* se pregătește în un chip vrednic de toată atențiunea.

La *Mürzzuschlag* se face un popas de un sfert de oară. În vremea aceasta trenul se pregătește de drumul greu, ce-l așteaptă. I-se pune în frunte ală locomotivă, potrivită pentru urcarea și coborârea înălțimilor, se examinează cu atențiunea mecanismul de oprit, în cupeuri se aprind pretutindeni lămpelile, ca trecând prin tuneluri să nu rămănem în întunec — căci dela *Mürzzuschlag* se începe sușul pasului *Semmering*.

Trecătoarea aceasta ne dă puțința să străbatem printre ramurile acele a Alpilor cari se apropie și de hotarele Ungariei, iar spre Nord străbat până în valea Dunării, plecându-și înălțimile în pădurea Vienei (*Wiener-Wald*) și spre est se coboară repede în bazenul râului *Leitha*. Spre sud dela acest din urmă intră și pe teritoriul ungar. având însă numai înălțimea unor dealuri, cari și ele dispar în apropierea locului *Fertő*. Dar tocmai înainte de a-și pleca culmile, se mai grupează încă odată ca niște uriași în fața șesului, care se continuă din valea râului *Leitha* spre Viena, închizându-l dintr'odată. În stânga drumului spre Viena, pe lângă apele lui *Mürz* și *Schwarza*, un afluent al lui *Leitha*, se înalță *Raxalpe*, *Gahns* și îndărătul lor *Schneeberg*, cu vârful de peste 2000 m. Față în față cu acestea de cealaltă parte a căii se ridică la o înălțime mai mică: *Sonnwendstein* și ceva mai departe *Stuhleck* și *Hoher Umschuss*. Pe teritoriul dintre toate acestea se întind în diferite direcțiuni alte șiruri de munți cu piscurile lor, cari sunt stretăiați de păraiele ce se rostogolesc în adâncimile unor văi întunecoase.

Întreagă regiunea o foarte bogată în apă; aici își au obârșii o multime de râuri, cari adapă șesul Austriei de jos și ținutul ungar de dincolo de Dunăre. Isovoarele de aici sunt conduse prin canale până în Viena și provăd cu apă excelentă apatuctele acesteia.

La vederea amestecului sălbatic de munți, văi și prăpăstii, preste cari duc pasul, involuntar ne vine în minte și pe buze întrebarea, că ce trebuință extraordinară au îndemnat pe oameni să-și facă cale — și încă după toate cerințele vremilor de astăzi — prin locuri de felul acestora. Românii, a căror iscusință în zidirea drumurilor o admirăm și astăzi, nu s'au încumetat să facă din poteciile Alpilor un drum regulat. Ei comunică cu valea Dunării pe șoseaua, care trecea pe la poalele munților și preste teritoriul ungar. Popoarele slave, cari s'au strecurat în decursul veacurilor următoare printre șireagurile acesteia de munți, i-au dat regiunii numirea de »*Semmering*« (*smrk*) adică »brădet«, după pădurile nemărginite, cari acopereau locurile acestea. În vremurile îndepărtate ale evului mediu, a căror eveni-

mente mai importante s'au desfășurat sub semnul crucei, prin regiunea aceasta trebuiau să străbată cetele de peregrini, dacă voiau să ia calea cea mai scurtă spre Roma sau spre Marea Adriatică, unde se puteau imbarca și să plece spre Ierusalim. Pentru sălășluirea lor și îngrijirea celor bolnavi dintre ei, a lăsat în sec. XII. *Otokar*, principele Știriei, să se edifice o casă de adăpost în locul unde e situat astăzi satul *Spital*. Preste înălțimile *Semmeringului* însă ducea tot numai o potecă, pe care comunicația se putea face pe jos, sau cel mult calare.

(Va urma)

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Cu 1 Ianuarie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartatul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Pagubele cauzate de dezastru căilor ferate din Italia.

Marele dezastru din Italia a adus statului în ceea ce privește liniile ferate niște pagube colosale a căror valoare nu va putea fi cunoscută decât numai la facerea bilanțului. Inspectorii generali împreună cu șefii de servicii, reluându-și posturile în primire au făcut fiecare în sfera competenței lor o serie de rapoarte pe care le-au înmănat directorului general, rămânând ca acesta să facă o expunere completă a pagubelor suferite, în cea mai apropiată ședință a consiliului de administrație.

În totalitatea acestor rapoarte reese, că pagubele încercate sunt de trei feluri: unele relative la liniile de drum de fier și la accesoriile lor, altele la material și altele în fine relative la pierderea totală a veniturilor din cauza întreruperii circulației. În privința pagubelor de prima categorie se poate spune că ele au fost mai mari în regiunile *Palmi-Reggio* și *Reggio-Lazzaro* pe coasta calabrică, precum și în regiunea dintre *Rometto* și *Messina* în Sicilia. Mai toate stațiunile de drum de fier din aceste regiuni, au fost distruse cu totul, ruinate așa de rău, încât ar trebui sume colosale pentru a putea fi reparate.

În ceea ce privește materialul, se poate afirma că mai toate vagoanele de clasa întâi și a doua, vagoanele de marfă precum și cele destinate transportării animalelor, au fost stricate mai mult de oameni decât de efectele dezastrului. Toți cei rămași fără de adăpost, au făcut din aceste vagoane locuințe improvizate, pe când canapelele din năuntru au fost transformate în țărși și paturi pentru cei răniți. Mărfurile, diferitele stufe găsite prin vagoanele de marfă, articolele de consumație precum și valorile din vagoanele poștale au fost luate de mulțimea celor flămânzi și desbrăcați, întrebuintându-și fiecare partea lui, după cum s'a priceput.

Materialul fix, compus din ferărie, traverse, șine de drum de fier a suferit mai puțin pagube. Cu toate că pe alocurea unele terenuri, pe cari se aflau linii de drum de fier au fost ridicate, sau scorbate de cutremur, totuși cu oarecare muncă, ele au putut fi aduse la starea primitivă.

Pe mai multe linii trenurile au început din nou să circule, bine înțeles însă nu cu regularitatea dinainte de dezastru. În orice caz pagubele aduse Italiei din punctul acesta de vedere sunt foarte mari deoarece toate fabricile și atelierele în care se făceau reparațiunile și articolele de drum de fier au fost cu totul ruinate.

ULTIME ȘTIRI.

Petru-Varadin, 24 Ianuarie. — În regimentul 70 de infanterie s'a descoperit o conjurațiune militară în favoarea agitațiunilor sârbești. Au fost arestați mai mulți soldați sârbi de ori-

gine și 9 sub-ofițeri. Un ofițer din regimentul acesta, compus mai tot din sârbi, plecase în Croația pentru a face acolo propagandă pan-sârbească. Complotul acesta militaresc face mare senzațiune.

Salonic, 24 Ianuarie. — Consulul austriac din Preveza a protestat, pentru că hamalii turci n'au lăsat să debarce un vapor al Lloydului petrol. Boicotul continuă cu tot acordul austro-turc.

Belgrad, 24 Ianuarie. În ședința secretă de eri a scupcinei, deputatul socialist *Klakerovici* a adresat ministrului de războiu o a doua interpellare, acuzând nominal pe mai mulți ofițeri superiori, cari au delapidat sume mari din creditele votate în skupcină pentru pregătirea de războiu contra Austriei. Deputatul *Klakerovici* insistă asupra caracterului de hoție ordinară a ofițerilor superiori sârbi puși în cauză și cere ca ministrul de războiu să-i răspundă imediat Acesta a cerut să răspundă, după ce va fi făcut cercetările necesare.

Messina, 24 Ianuarie. Timpul e acum frumos. Eri, în timpul nopții, câteva zguduiri au mai fost simțite, dar erau mai ușoare. Se lucrează în mod energic la planul de reconstruire al orașului. Serviciul poștal a fost pe deplin reorganizat și funcționează în mod regulat.

Belgrad, 24 Ianuarie. În privința audienței ce a avut eri ambasadorul englez la regele Petru, se comunică că audiența a fost cerută în urma instrucțiunilor ce a primit ambasadorul dela guvernul său. Ambasadorul a comunicat regelui că Anglia va dezaproba orice acțiune a sârbilor, care ar putea da loc la complicațiuni. Speră că Serbia nu va respinge acest sfat prietinesc.

Bibliografie.

— »*Legenda Funigilor*«, poem dramatic în trei acte de *St. O. Iosif* și *D. Anghel*. Prețul 1 Leu.

Dante „Infernul“ traducere în versuri de *N. Gane*. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

»*Prin Vraja Dragostei*«, nuvele de *Vasile Pop*, editura *Minerva*. Prețul 0. 150 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejemie“ 2 cor.

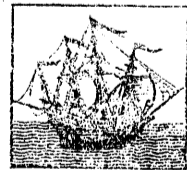
Guy de Maupaansst „Povestiri alese“ traduse de *M. Sadoveanu*. 2 cor.

Octavian Goga „Poezii“. 1 cor.

Zharis Bărsan „Poezii“ 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) „Cântecul Plugarului“ — 50 bani.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*
Redactor responsabil: *Victor Branicea*

Julius Meinl

Import de cafea

Brasov
Tergulu Inului 31-33.

Banca Națională a României.

Adunarea generală ordinară din 15 Februarie 1909.

Conform art. 87, 88 și 89 din statute, se aduce la cunoștința d-lor acționari, că Adunarea generală ordinară a acționarilor va avea loc

Duminică, 15 Februarie 1909.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale, Strada Lipskani Nr. 7, la oarele 2 după amiază.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală toți detentorii de acțiuni la purtători și titularii de certificate nominative cari vor fi depus sau înscriși acțiunile lor până la 26 Ianuarie inclusiv la administrațiunea centrală a Băncii sau la sucursalele și agențiile ei.

Persoanele cari au acțiunile lor în depozit liber la Casa de depuneri și consemnațiuni, vor putea depune în loc de acțiuni recepsele acelei case.

Ori-ce depunere sau inscripțiune tardivă, nu dă dreptul de a participa la adunarea generală.

Patru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu va putea avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 ca mandatar, oricare ar fi numărul acțiunilor ce ar avea depuse sau pe care le-ar reprezenta.

Acționarii, cari vor fi depus sau înscriși acțiunile lor în termenele prescrise, vor putea da procură în regulă spre a fi reprezentați prin alți acționari, având dreptul de vot.

Prin excepțiune, Statul, societățile și corporațiunile, pot fi reprezentate printr'un delegat; din răsputerii, prin tutorii și curatorii lor, iar femeile prin orice reprezentant a fi nar sau neacționar.

Procurățiunile, precum și toate celelalte acte, cari dau dreptul de a asista la adunarea generală, atara de acțiuni despre cari s'a vorbit mai sus, vor fi depuse, sub pedeapsă de nulitate, atât în București cât și în sucursale și agente, până la 12 Februarie 1909, orele 4 d. a.

Conform legii și statutelor, bilanțul general anual, precum și rapoarturile consiliilor de administrațiune și de cenzori, asupra operațiunilor anului 1908 vor fi publicate în Monitorul Oficial, înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi:

- 1) Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1908.
- 2) Descărcarea conștiinței de administrațiune de gestiunea sa.
- 3) Distribuția beneficiilor realizate conform bilanțului.
- 4) Alegerea unui director în locul d-ului Th. Ștefănescu, și a unui cenzor, în locul d-ului C. Sacu, ale căror mandate expiră la 31 Dec 1909.

De închiriat.

Vis-à-vis de șoara a civilă din Hfalu se află de închiriat o **prăvălie mare** aflătoare cu steluțur bune, lângă prăvălie și magazin și magazinu și civiță.

La dorință se poate închiria chiar și oda bună de locuit.

Doritorii bi evoi - că se adresa la d-l Aldia G. Adă. Hfalu Nr. 1889. (451,1-2)

N. GRĂDINAR,
BRȘOV, Strada neagră Nr. 1.
Recomandă:
Cafea prăjită, Klg. & Cor. 3-20
" " " " " 4-
" " " " " 4-80
Liqeruri fine Rum Jamaica, Iava
C. ba. Diferite soiuri de Cognac
în buteli și tot felul de mărfuri de băcănie

Mașine de cusut
și părțile lor constitutive,
fabricat indigen și din streinatate
se călău la rate foarte bine și solid
cu prețuri foarte ieftine la
Michael Mosser,
39. Brașov, Strada Porții 39.

Fundată la 1876.
Institut artistic fotografic
JOSEF SCHULLER & SOHN
cu d-lr. Leo Ad Adler,
BRAȘOV,
Strada Porții Nr. 14.
Lucrări solide.

WILHELM SCHMIDT,
Fructele fine și de lux
Bucătărie, Vânzare de făină.
Brașov, Str. A și B. Str. Hirscher 2.
In fiecare zi se prepară de 3 ori fructele proaspete, și pâine de casă
făină neagră Graham proaspătă
Căzile și cizmele și pantalonii
în fiecare zi.
La toate expozitiunile noastre parte
pe odăsele noastre și în mare parte din
tânăr preț. La expozitiunea de Brașov din
anul 1908 primim cu medalia de argint.

Cel mai nou deposit de mobila
BRAȘOV, Strada Hirscher 7
(în casele lui DAMIAN)
cu prețurile cele mai ieftine.
Solid și elegant lucrare. — Se garantează
durabilitatea. — Atelier de tapițer propriu.
Lucrări noi și reparațiuni prompt și curant.

KERTSCH FRIGYES sen.
Agentura pentru mijlocirea de
vânzări de case și pământuri.
BRȘOV, Strada Neagră Nr. 4.
100 2000 jugăre resp. și 3000 de jugăre de
pământ la loc șes (împună cu edificiile
economice aparținătoare) în apropiere de
calea ferată sunt de dă în arândă pe mai
mulți ani în comitate: Treiscaune, Odor-
heiu, Târnava-mare, Târnava-Mare, Arad,
Făgăraș și Cluj

Anunț!
Se caută **2 lucrători**, cari
tesutul pânzei de in cu mașin
„Jacquard” pentru Moldova (Bacău)
Doritorii să se adreseze la
dactiunea scestui ziar.

SĂNĂTATEA
este cea mai scumpă binefacere pentru
Dama, se poate conserva și cultiva folosind
CORSET GRADEFRONT
care este comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai în
MAG. ZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confectionare de corsete specialitate
BRȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL
Veritabile numai dacă fiecare cutiă este provădută cu marca de
apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.
Prin electul de leuire durabilă al Prafulor-Seidlitz de A. Moll în contra greutății
lor celor mai ce bicele la stomac și pântec, în contra căreilor și acrolei la stomac, con-
stipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor și a celor mai
diferite bôle femesei a lăst acest medicament de casa o răscădare, ce creșce mereu de
mai multe deceni încôce. Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Fa-ificatiile se vor
urri în pe cale judecătoreșca.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabil numai dacă fiecare sticlă este provădută cu marca
de sen ire și cu plumbul lui A. Moll
Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunos-
cută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alina
durerile de gât și reumatism și a altor urmări de răcă. —
Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.
Cel mai fin săpun de copii și Dama, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea
rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei buci cor. — 40 b.
Cinet buci cor. 1.80
Fie-care buci de săpun, pentru copii, este provădută cu marca de apărare A. Moll.
Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9
c. și rez. turaisor al curții imperiale
— Comanda din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală —
La depozite se se căra anunț preparatele provădute cu iscalitura și marca de apă-
tare a lui A. MOLL.
Depozite în Brașov: la d-ului farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth și en gros la
D. Eremias Nepoși

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul 10 fier
se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe par-
cul Rudolf și la Eremias Nepoși.

De bună seamă
cetește acest bun sfat!
Ve-tă bună ajunge după rite. Această zicală se potrivește și la „Erősösorszesz”, a cărui faimă a ajuns
și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Erősösorszesz”
ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevastă, e
foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care
să și ajute, îndeosebi dacă s copii la casă, da
ar vrul durere de cap, ori de stomah. În
fiece familie sunt de aceia, car nu pot dormi,
ori sunt nervosi au reuma fi doare spinar a.
sau se simte slab ori ametest? În stfel de
azari folosește „Erősösorszesz”, care nu nu-
mai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva
de ndrum rile d te face servicii, cari nu se
pot păti cu bani.

Tinerii de multe ori cad jos de muncă,
după care vine boala. De aceea e bine, ca cel
ce lucră mult dimineata și seara să și frec-
membrele, peptul, capul cu „Erősösorszesz”
și puterile i se înoces deplu.

„Erősösorszesz” se capătă pretutindea, dar la cel ce arăt pe sticlă e figura unui barbat.
Se p aparează numai în laboratorul „KOSMOS” din GYÖR, de unde se trimite ori unde cu
chemic al lui rambursă, ori d ca
se ală este în înț 30 fl., 40 fl., 1 și 2 coroane pentru o sticlă. — 10 sticle mici f c 3 coroane.

KRAFT
„Erősösorszesz”
ca medicina întăritoare la cap.
Cunoști pe cineva care a foosit „Erősösorszesz”? Oam nii b trani întăresc.
Văzuta i om -griburind de frig? Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu emintita medicină.
Nu numai frigul, ci și căldura, asudarea o împedecă.
La câți oameni nu le pute gura? Dacă usi și-ar clăti gura în fie-care d mneață și seară cu apă amestecată cu „Erősösorszesz”, gura capătă m ros plăcut, dinții nu se scorburesc, nu capătă omul durere de stomac.
Și frumus-țea păr lui o suține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și fărâncirea de cu vreme.

USERTRIFFT JEDER ANDERE PRÄPARAT